

Missa brevis

Josep M. Carreras Tarragó

INTROITUS... «QUI LAETIFICAT IUVENTUTEM MEAM...»

Com totes les coses, una amistat té sempre un inici. És difícil dir per què en un moment determinat et fixes en una persona. La relació pot ser passatgera o duradora i anar des de la simple coneixença fins a l'amor més intens. Però la marca ja hi és i es fa inesborrable.

En Lluís M. i jo ens vàrem conèixer tard, a Tarragona. Havia sentit a parlar amb ressons gairebé angelicals d'aquell jove capellà arribat de Roma per fer de director espiritual a l'Institut Martí i Franquès. L'encontre va ser casual. Anant d'excursió al mas de l'Àngel amb els alumnes del col·legi Sant Pau vàrem trobar-nos l'indret ocupat per un grup de jovent sorollós, rialler, que feia gresca al voltant d'un foc en el qual es rostia... un xai sencer! Entremig d'aquella jovenalla, la sotana (més aviat sotaneta) d'un capellà curt de talla, ens va venir a saludar somrient. Però no va passar d'aquí. No es devia atrevir a fer-nos partícips de l'àgape fraternal a punt de devorar. Vàrem seguir el nostre camí amb els entrepans a la motxilla cap a la font del Garrot, que fa una aigua molt fresca...

OFFERTORIUM... «AD UTILITATEM QUOQUE NOSTRAM...»

Per aquelles coses de la vida, vaig poder viure l'ambient de canvi que es respirava a París el juliol del 68, quan encara ressonaven pels carrers les consignes que havien de marcar tota una generació. Era ja el segon any que anava a Champs-sur-Marne, una parròquia a 30 km de París, que em permetia desplaçar-me fàcilment a la capital. A més, m'anava prou bé per al meu francès macarrònic i, fins i tot, vaig arribar a fer-me entendre. París m'atreia d'una manera especial, i potser més des d'aquell «de París, ni hablar» que va etzibar-me sa eminència quan vaig plantejar-li de completar els estudis a l'Institut Catòlic de la capital francesa.

Cada dia agafava l'autobús fins a la Porte de Vincennes i des d'allí el metro et duia arreu. Un mes dóna de si, però el meu indret preferit era el barri llatí, on encara hi havia ambient de revolta i algunes facultats ocupades pels estudiants. Unes màquines infernals arrencaven les llambordes del Boulevard Saint Michel que havien servit per fer les barricades i les colgaven sota dos pams de quitrà.

En aquest deambular diari també em va vagar d'anar a veure monuments i museus. Anava ben preparat amb la guia Michelin, on hi era tot, tot i tot. No volia que em passés com a Roma on, després de dos anys, em varen quedar encara tantes coses per veure... Naturalment, no em podia perdre l'Arc de Triomf de la Place de l'Étoile (acabada de batejar Place Charles-de-Gaulle). Tot buscant el nom de VALLS entre les batalles de Napoleó, tenia al meu davant, donant-me l'esquena, un home baixet i inquiet que també buscava aneu a saber què. El seu aire m'era familiar i fins i tot tenia una semblança amb... Però no podia ser! Cada cop que m'hi acostava per comprovar-ho, ell, com si se n'adonés, em girava l'esquena, fins que, lleuger com un conill de mont, va creuar les línies de claus en direcció als Camps Elisis.

No em vaig voler quedar amb el dubte i, corrent darrere seu, m'hi vaig plantar davant. El dubte es va esvaïr en una llarga abraçada que va donar pas, tot seguit, a explicar-nos què coi hi fèiem nosaltres en un indret tan allunyat, sols, i sense *surveillance* eclesialística. Vàrem coincidir que necessitàvem respirar aire fresc —lluny de tot i de tothom. La conversa es va allargar fins que ens adonàrem que la tarda ja no donava per a gaire més. Érem a França i és ben sabut que els francesos tenen uns horaris impresentables per a uns mediterranis com nosaltres. En Lluís M. va trobar la solució. S'anunciava (per fi!) l'estrena de la pel·lícula *La religieuse*, segons deien un autèntic escàndol per a certes sensibilitats, fins i tot gal·les. No havíem anat a descobrir coses noves? Teníem l'ocasió en safata i a la sortida, animats com estàvem comentant el film, ens vàrem oblidar una altra vegada dels horaris francesos i els restaurants (els que sospitàvem que podien ser al nostre abast) havien tancat portes. Vàrem menjar una porqueriota qualsevol a la barra d'un bar que ja tenia les cadires sobre les taules per no tornar a casa amb la panxa prima.

Un dia inoblidable per molts motius, i no va ser el menys important poder agafar el darrer metro fins a l'última estació i el darrer autobús fins a la destinació final. La sort va fer que no hagués de passar la nit sota un pont, encara que fos de París, com un *clochard* de postal...

COMMUNIO: EROS O AGAPE?

Encara em faig creus que, amb 24 anyets, acceptés ser consiliari d'un equip de matrimonis la majoria dels quals em doblaven l'edat. Però ens havien preparat per a això... Per a això? No, alguna cosa no funcionava segons els sil·logismes escolàstics que havíem après. M'adonava que hi havia una altra problemàtica més enllà de la bombolla que ens havia protegit. I quan esclata una bombolla, en queda molt poc. No, senzillament, alguna cosa no funcionava després del concili. Hi havia massa persones entestades en emparedar les finestres que Joan XXIII havia dit que

Diada de Santa Úrsula, a la plaça del Blat de Valls, amb Fructuós Moncunill, Lluís M., Maria Martí, Josep M. Carreras, Noemí Moncunill i Carme Vilagran l'any 1989. (Foto: Arxiu familiar)

calia obrir. Els aires nous s'anaven enrarint i tornava aquell tuf de resclosit que feia l'ambient irrespirable. A més de la ignorància del dia a dia de la gent, hi havia unes persones que coneixíem només de referències i ara ens treien la son (també la de les orelles). La irrupció del món femení en les nostres vides ho trasbalsava tot, malgrat els esforços per evitar «interferències».

Vaig tenir la genial idea de confiar les meves inquietuds a l'amic Lluís M., el qual de director espiritual de l'Institut Martí i Franquès havia passat a ser rector de Cervià de les Garrigues. El vaig enganxar una nit d'agost, molt xafogosa, d'aquelles que et deixen la roba amarada. Després de sopar a Sant Pau, tot passejant, li vaig abocar el pap. No sabia com fer-ho, però tenia decidit que volia veure el món des de la perspectiva d'una persona normal, sense els lligams que m'havien encaixonat fins aleshores. Esperava que algú més gran i amb més experiència m'orientés; i millor encara si, pel meu tarannà cagadubtes, em digués què havia de fer.

La meua sorpresa va ser quan va dir-me (i jo no m'ho volia creure) que ell es trobava en les mateixes circumstàncies que jo o molt semblants. Que se n'anava a Estrasburg a continuar estudiant, i encara avui li agraeixo la confiança, va dir-me aleshores que hi havia una noia a la seva vida, i això li representava molts problemes

en tots els àmbits. Problemes? Vaig pensar en els que podia tenir jo mateix. És clar que els econòmics no comptaven, perquè en els quatre anys de treball a Sant Pau havia estalviat unes 30.000 pessetes i estava segur que aquest capital m'havia de permetre començar una nova vida... a Barcelona.

POSTCOMMUNIO: «...SICUT CERVUS AD FONTES AQUARUM...»

Després d'un intent frustrat amb l'Anton Bundó per anar a Estrasburg per Nadal (no hi havia fons, però no gosàvem dir-ho), vaig coincidir amb en Lluís M. a Barcelona un dia d'estiu. Hi havia anat per una qüestió de convalidació d'estudis, em va dir. També xerràrem llargament i la tarda es va tornar a fer curta tot i que ara no érem a París.

Cap al tard em va sorprendre amb una pregunta a boca de canó:

—Què has de fer ara mateix?

—Res especial —vaig dir jo.

—Em podries portar a Tarragona?

—Em sembla que hi arribarem...

—Així vàrem emprendre amb el *siscentó* les Costes de Garraf via Tarragona. Em va fer aparcar més avall de la Rambla Nova, en una zona d'oficines i botigues. Al primer pis de l'edifici un rètol anunciava: PERRUQUERIA MAR-BAI. Tot pujant les escales, diu:

—Jo m'amagaré i tu et presentes com un venedor d'enciclopèdies de perruqueria...

—Glups!

I abans d'haver tingut temps de pensar-ho, ell ja havia tocat el timbre i s'havia amagat al replà.

Em va obrir una noia jove i bonica, amb un somriure que jo no podia creure que anés destinat a mi. Juro que em va fer un salt el cor. Em vaig presentar, doncs, com un venedor d'enciclopèdies de perruqueria, sense un trist catàleg a les mans i sense saber què dir. Només em preocupava si pensaria que estava tocat del bolet o anava col·locat. Quan ja no sabia per on regirar-me, va sortir en Lluís M. del seu amagatall i em va presentar la Maria.

ITE, MISSA EST!

Després... després la vida ha seguit, a vegades per camins diversos. Han passat moltes coses, de tots colors. Però una cosa és ben certa: aquella amistat, nascuda també en circumstàncies incertes, encara perdura i perdurarà sempre. A més, aquell parell d'enamorats ho segueixen estant avui tant com el primer dia. I això que un d'ells (no diré qui) acaba de complir 80 anys.

Deo gratias!

Santa Coloma de Queralt, novembre de 2013